

# ỨNG DỤNG CHATGPT TRONG LỚP HỌC VIẾT NGOẠI NGỮ

## APPLYING CHATGPT IN THE FOREIGN LANGUAGE WRITING CLASSROOM

Bùi Thị Ánh Ngọc

ThS, Trường Đại học Ngoại ngữ, ĐHQG Hà Nội

Received: 3/8/2025; Accepted: 12/8/2025; Published: 5/10/2025

**Tóm tắt:** Bài viết này trình bày việc ứng dụng ChatGPT trong lớp học viết ngoại ngữ nhằm hỗ trợ phát triển kỹ năng tự đánh giá và nâng cao hiệu quả phản hồi. Nghiên cứu đề xuất một quy trình ba bước gồm: chuẩn bị, triển khai và hoạt động theo sau, trong đó sinh viên sử dụng bảng tiêu chí viết kết hợp với phản hồi từ ChatGPT để chỉnh sửa và hoàn thiện bài viết. Kết quả cho thấy ChatGPT mang lại phản hồi nhanh chóng, cá nhân hóa và góp phần tăng cường động lực học tập. Tuy nhiên, việc sử dụng công cụ này đòi hỏi sự định hướng từ giáo viên để đảm bảo tích hợp hiệu quả và có trách nhiệm vào quá trình học tập.

**Từ khóa:** ChatGPT, tự đánh giá, phản hồi

**Abstract:** This paper presents the application of ChatGPT in foreign language writing classrooms to support the development of self-assessment skills and enhance the effectiveness of feedback. The study proposes a three-step procedure: planning, implementation, and follow-up in which students use a writing assessment rubric in combination with ChatGPT feedback to revise and improve their drafts. The findings indicate that ChatGPT provides instant and personalized feedback, contributing to increased learning motivation. However, the use of this tool requires proper guidance from teachers to ensure effective and responsible integration into the learning process.

**Keywords:** ChatGPT, self-assessment, writing feedback

### 1. Mở đầu

Trong bốn kỹ năng ngôn ngữ, viết luôn được xem là một trong những kỹ năng khó đối với sinh viên học tiếng Anh ở bậc B1. Để tạo ra một đoạn văn mạch lạc, người học cần phối hợp nhiều yếu tố như tổ chức ý tưởng, sử dụng câu chủ đề, triển khai luận điểm, cũng như đảm bảo độ chính xác về ngữ pháp, từ vựng và dấu câu. Tuy nhiên, ở thực tế lớp học, nhiều sinh viên còn gặp khó khăn trong việc tự nhận diện điểm mạnh và điểm yếu của bài viết, dẫn đến sự phụ thuộc quá nhiều vào phản hồi từ giảng viên.

Tự đánh giá (self-assessment) là một chiến lược học tập hữu ích, giúp người học nâng cao ý thức tự điều chỉnh, từ đó cải thiện dần chất lượng sản phẩm viết. Dù vậy, không phải sinh viên nào cũng có đủ công cụ và tiêu chí rõ ràng để tự thực hiện việc này một cách hiệu quả. Trong bối cảnh đó, sự phát triển của trí tuệ nhân tạo, đặc biệt là các công cụ xử lý ngôn ngữ tự nhiên như ChatGPT, đã mở ra một hướng tiếp cận mới trong hỗ trợ dạy và học kỹ năng viết.

ChatGPT có khả năng cung cấp phản hồi nhanh chóng, chi tiết và linh hoạt theo tiêu chí người dùng thiết lập. Nếu được tích hợp một cách có định hướng, công cụ này có thể trở thành “người bạn đồng hành” trong quá trình tự đánh giá bài viết, giúp sinh viên nhìn nhận rõ ràng hơn về tổ chức đoạn văn, cách triển khai ý tưởng và tính chính xác của ngôn ngữ.

Bài báo này nhằm giới thiệu một cách ứng dụng ChatGPT trong giảng dạy viết cho sinh viên B1, thông qua việc thiết kế bảng tiêu chí đánh giá, sử dụng

prompt chi tiết, và triển khai hoạt động thực hành trong lớp. Mục tiêu là giúp sinh viên chủ động tự đánh giá và chỉnh sửa đoạn văn của mình, từ đó phát triển kỹ năng viết một cách bền vững và độc lập hơn.

### 2. Nội dung nghiên cứu

#### 2.1. Tự đánh giá và vai trò trong học viết

Tự đánh giá - tức là người học tự nhận diện, đánh giá sản phẩm viết của chính mình theo các tiêu chí rõ ràng - được xem là một yếu tố quan trọng của học viết ngoại ngữ vì nó góp phần phát triển năng lực tự điều chỉnh và ý thức siêu nhận thức. Theo nghiên cứu của Vasu, Fung, Nimehchisalem và Rashid (2022), việc kết hợp tự đánh giá và phản hồi gián tiếp từ giảng viên đã giúp học viên ESL phát triển hành vi học tập tự điều chỉnh: đặt mục tiêu, lập kế hoạch, sử dụng chiến lược, và cải thiện hành vi học không phù hợp.

Một nghiên cứu khác của Khalid & Raja (2023) với lớp viết đại học (ESL) cho thấy việc đào tạo cho sinh viên sử dụng tự đánh giá (với bảng tiêu chí và phản ánh) giúp tăng hiểu biết của họ về những điểm yếu trong bài viết, và nâng cao khả năng chỉnh sửa trước khi nộp bài.

Ngoài ra, nghiên cứu bởi Al-Mwzaiji và Alzubi (2022) cho thấy khi sinh viên học ngoại ngữ được khuyến khích thực hiện tự đánh giá qua môi trường trực tuyến, họ có thể xác định những kỹ năng viết mà mình cần cải thiện rõ ràng hơn, và có thái độ tích cực hơn đối với việc viết.

Từ các nghiên cứu này, có thể rút ra rằng: Tự đánh giá giúp sinh viên phát triển khả năng tự nhận diện lỗi

và khoảng trống trong bài viết của mình; Việc sử dụng khung tiêu chí rõ ràng là cần thiết để hướng dẫn quá trình tự đánh giá; Tự đánh giá hiệu quả hơn khi có sự hướng dẫn ban đầu và sự phản hồi từ bên ngoài (giáo viên, bạn học) để so sánh và liên tục điều chỉnh.

## 2.2. Vai trò của phản hồi (Feedback) và công cụ hỗ trợ AI trong học viết

a) Phản hồi truyền thống và vai trò bổ sung của AI  
Phản hồi từ giáo viên (teacher feedback) là yếu tố truyền thống và rất quan trọng trong học viết, giúp sửa lỗi, điều chỉnh nội dung và hình thức. Nhưng phản hồi này đôi khi gặp hạn chế: tốn thời gian, không liên tục, và không phải lúc nào cũng đủ chi tiết hay cụ thể đối với từng người học.

AI, đặc biệt ChatGPT, được xem như một công cụ hỗ trợ phản hồi có thể bổ sung cho giáo viên trong việc: Cung cấp phản hồi nhanh, nhiều lượt; Tập trung vào các tiêu chí cụ thể nếu được hướng dẫn đúng cách thông qua prompt; Hỗ trợ học viên khi giáo viên khó có thể đáp ứng cá nhân hóa trong lớp lớn.

### b) Nghiên cứu về phản hồi của ChatGPT

Các nghiên cứu thực nghiệm gần đây cho thấy việc sử dụng ChatGPT để cung cấp phản hồi có tác động tích cực đến kỹ năng viết của sinh viên ngoại ngữ. Ví dụ, Khan và cộng sự (2025) nhận thấy nhóm học sinh trung học nhận phản hồi từ ChatGPT cải thiện kỹ năng viết tốt hơn nhóm đối chứng. Tương tự, Sari (2024) khẳng định việc dùng ChatGPT như một công cụ phản hồi định dạng giúp người học nâng cao cấu trúc, tính mạch lạc và ngôn ngữ trong bài viết. Ngoài ra, theo Liu và cộng sự (2024), ChatGPT có thể giảm gánh nặng phản hồi cho giáo viên trong lớp học đông, đồng thời cung cấp mức độ cá nhân hóa cao hơn cho từng sinh viên.

Từ các nghiên cứu trên có thể thấy:

Việc tích hợp tự đánh giá có tiêu chí rõ ràng vào lớp học viết giúp học viên phát triển khả năng tự nhận diện lỗi và cải thiện bài viết một cách chủ động.

AI như ChatGPT có tiềm năng rất lớn khi được dùng làm công cụ hỗ trợ phản hồi, nếu người dùng (giáo viên & học viên) biết thiết kế prompt rõ ràng, sử dụng tiêu chí đánh giá cụ thể, và có sự can thiệp của giáo viên để đảm bảo độ chính xác, phù hợp và tính cá nhân hóa.

## 3. Quy trình ứng dụng ChatGPT trong lớp học viết ngoại ngữ

Quy trình triển khai hoạt động tự đánh giá bài viết bằng ChatGPT có thể được tổ chức theo ba giai đoạn chính: (1) Giai đoạn chuẩn bị (Planning stage), (2) Triển khai trên lớp (In-class activities), và (3) Hoạt động theo sau (Follow-up activities).

### 3.1. Giai đoạn chuẩn bị (Planning stage)

Ở giai đoạn này, giáo viên đóng vai trò hướng dẫn và chuẩn bị công cụ cho sinh viên. Các bước thực hiện

bao gồm:

Thiết kế bảng tiêu chí đánh giá (Assessment Checklist):

Giáo viên soạn bảng đánh giá với ba cột: (i) Tiêu chí cụ thể (Assessment focus),

(ii) Cột Yes/No để xác định bài viết có đạt tiêu chí hay không, và (iii) Cột Comments for improvement để ghi chú chi tiết cách cải thiện.

Ví dụ bảng mẫu cho tiêu chí Tổ chức bài viết (Organization of a paragraph):

#### Paragraph Organization Assessment

| Assessment Focus                                                 | Yes/No | Comments for improvement |
|------------------------------------------------------------------|--------|--------------------------|
| Topic sentence (topic+controlling idea)                          |        |                          |
| Transitional word/phrase for major idea 1                        |        |                          |
| Major supporting idea 1                                          |        |                          |
| Minor supporting details (more specific than major 1)            |        |                          |
| Major supporting idea 2                                          |        |                          |
| Minor supporting details (more specific than major 2)            |        |                          |
| Concluding sentence (ending signal+restatement of the main idea) |        |                          |

Soạn thảo prompt mẫu:

Giáo viên cung cấp sẵn một đoạn hướng dẫn để sinh viên sử dụng khi làm việc với ChatGPT.

Ví dụ prompt:

*You are an experienced EFL teacher. Your task is to assess my paragraph in accordance with the given organizational structure. Your feedback should help me with improving the flow of my ideas. Give me feedback on language (sentence structure, capitalization & punctuation), if necessary. Do you understand?*

Chuẩn bị tài liệu học tập: Chia sẻ bảng tiêu chí (dưới dạng file PDF).

Chia sẻ đoạn prompt cho sinh viên (dưới dạng văn bản).

Hướng dẫn cách sử dụng ChatGPT để nhập prompt và bảng tiêu chí.

### 3.2. Triển khai trên lớp (In-class activities)

Giới thiệu hoạt động: Giáo viên giải thích mục đích của việc tự đánh giá bằng ChatGPT: giúp sinh viên nhìn nhận điểm mạnh và điểm yếu trong bài viết của mình.

Thực hành: Sinh viên dán prompt và tải lên bảng tiêu chí trong ChatGPT. Sau đó, sinh viên nhập đoạn văn của mình để ChatGPT tiến hành đánh giá. ChatGPT phản hồi theo bảng tiêu chí và đưa ra nhận xét chi tiết.

Chia sẻ và thảo luận: Giáo viên có thể khuyến khích một số sinh viên chia sẻ kết quả phản hồi của mình để cả lớp cùng phân tích, từ đó học hỏi lẫn nhau.

### 3.3. Hoạt động theo sau (Follow-up activities)

Tự chỉnh sửa (Self-revision): Sinh viên sử dụng phản hồi từ ChatGPT để chỉnh sửa bản thảo của mình.

Trao đổi với bạn học (Peer review): Sinh viên có

thể ghép đôi để so sánh phản hồi của ChatGPT với đánh giá của bạn cùng lớp.

Thảo luận với giáo viên: Trong trường hợp cần thiết, sinh viên có thể trao đổi với giáo viên để làm rõ những góp ý mà ChatGPT đưa ra.

Nộp bản chỉnh sửa: Sinh viên hoàn thiện đoạn văn đã được chỉnh sửa và nộp lại cho giáo viên để đánh giá tiến bộ.

#### 4. Thảo luận

Việc tích hợp ChatGPT vào lớp học viết mang lại nhiều lợi ích thiết thực, song cũng đặt ra một số thách thức cho cả giáo viên và người học.

##### 4.1. Ưu điểm

Phản hồi tức thì và cá nhân hóa

ChatGPT có khả năng đưa ra phản hồi ngay lập tức dựa trên bài viết của từng sinh viên. Điều này đặc biệt hữu ích trong lớp học đông, khi giáo viên khó có thể cung cấp phản hồi chi tiết cho tất cả. Ngoài ra, phản hồi từ AI có thể được tùy chỉnh thông qua prompt, giúp người học nhận được hướng dẫn phù hợp với trình độ và nhu cầu học tập.

Hỗ trợ phát triển tự đánh giá

Khi sử dụng ChatGPT cùng bảng tiêu chí, sinh viên học cách so sánh phản hồi của AI với tiêu chuẩn viết học thuật, từ đó nâng cao khả năng tự nhận diện điểm mạnh – yếu trong bài viết. Đây là bước quan trọng trong việc hình thành kỹ năng học tập suốt đời.

Tăng động lực và sự chủ động trong học tập

Công cụ AI mang lại trải nghiệm học tập mới lạ, giúp sinh viên hứng thú hơn khi viết. Việc có thể “trò chuyện” và yêu cầu phản hồi nhiều lần khiến sinh viên cảm thấy được hỗ trợ liên tục, từ đó khuyến khích họ thử nghiệm, chỉnh sửa và cải tiến bản thảo một cách chủ động.

##### 4.2. Hạn chế

Nguy cơ phụ thuộc vào AI

Sinh viên có thể quá dựa dẫm vào ChatGPT để chỉnh sửa hoặc thậm chí viết lại câu văn, dẫn đến suy giảm khả năng tự phát triển kỹ năng ngôn ngữ. Nếu không có sự định hướng của giáo viên, AI có thể trở thành công cụ thay thế thay vì hỗ trợ học tập.

Chất lượng phản hồi chưa ổn định

Phản hồi từ ChatGPT đôi khi còn chung chung, lặp lại, hoặc không hoàn toàn chính xác với bối cảnh của từng bài viết. Một số gợi ý có thể mang tính “máy móc”, thiếu chiều sâu phân tích học thuật, do đó giáo viên vẫn cần đóng vai trò kiểm chứng và bổ sung.

##### 4.3. Gợi ý cho giảng dạy

Từ phân tích trên, có thể thấy ChatGPT không nên được xem là công cụ thay thế giáo viên, mà là công cụ hỗ trợ, giúp mở rộng cơ hội phản hồi và rèn luyện tự đánh giá. Giáo viên cần thiết kế hoạt động lớp học sao cho sinh viên vừa nhận được lợi ích từ phản hồi AI, vừa giữ được vai trò trung tâm trong quá trình học tập. Điều này có thể thực hiện thông qua: Kết hợp AI

feedback với peer review và teacher feedback; Yêu cầu sinh viên so sánh phản hồi của ChatGPT với tiêu chí học thuật; Khuyến khích sinh viên tự chỉnh sửa và giải thích lý do chỉnh sửa thay vì sao chép nguyên gợi ý của AI.

#### 5. Kết luận

Nghiên cứu này đã trình bày việc ứng dụng ChatGPT trong lớp học viết ngoại ngữ với mục tiêu hỗ trợ sinh viên phát triển kỹ năng tự đánh giá và cải thiện chất lượng bài viết. Qua quy trình ba bước - chuẩn bị, triển khai và hoạt động theo sau - ChatGPT cho thấy vai trò quan trọng trong việc cung cấp phản hồi nhanh chóng, cá nhân hóa và tạo cơ hội cho sinh viên rèn luyện khả năng tự chỉnh sửa. Đồng thời, việc sử dụng bảng tiêu chí đánh giá giúp người học định hướng rõ ràng, đối chiếu phản hồi AI với chuẩn mực học thuật.

Tuy nhiên, kết quả phân tích cũng chỉ ra rằng ChatGPT không phải không có hạn chế. Phản hồi đôi khi còn mang tính khái quát, thiếu chiều sâu và có nguy cơ dẫn đến sự phụ thuộc quá mức nếu không có sự kiểm soát. Do đó, công cụ này cần được sử dụng như một nguồn hỗ trợ bổ sung, kết hợp cùng phản hồi của giáo viên và bạn học, nhằm tối ưu hóa hiệu quả trong giảng dạy.

Trong tương lai, các nghiên cứu có thể tập trung vào việc so sánh hiệu quả của phản hồi AI và phản hồi truyền thống trong các ngữ cảnh khác nhau, cũng như khám phá chiến lược sư phạm phù hợp để tích hợp ChatGPT vào lớp học một cách bền vững. Việc khai thác hợp lý trí tuệ nhân tạo không chỉ nâng cao kỹ năng viết, mà còn góp phần phát triển năng lực tự học và tự đánh giá - những yếu tố then chốt trong quá trình học tập ngoại ngữ lâu dài.

#### Tài liệu tham khảo

1. Al-Mwzaiji, A., & Alzubi, A. (2022). Online self-evaluation: The EFL writing skills in focus. *Asian-Pacific Journal of Second and Foreign Language Education*, 7(1), 1–15. <https://doi.org/10.1186/s40862-022-00135-8>
2. Khalid, A., & Raja, R. (2023). Self-assessment as a tool to enhance writing skills in ESL classrooms. *Asian Journal of Applied Research*, 4(3), 112–121.
3. Khan, M., Ali, S., & Rehman, A. (2025). The influence of ChatGPT-generated feedback on the writing skills of Pakistani ESL high school students: An experimental study. *Research Chronicle*, 3(1), 45–62.
4. Liu, H., Zhang, Y., & Chen, L. (2024). Exploring ChatGPT-supported teacher feedback in the EFL context. *System*, 119, 103117. <https://doi.org/10.1016/j.system.2024.103117>
5. Sari, D. R. (2024). ChatGPT as a formative feedback tool: Improving narrative essay writing among EFL students. *Edulitic: Journal of Education, Literature, and Linguistics*, 9(1), 101–115.